

การศึกษาความรุนแรงของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งกันของนักเรียน

ในโรงเรียนอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

A study of the severity on bullying behavior among the students in Secondary Schools of Mueang District in Phitsanulok Province

Received: 10/06/2565

Revised: 28/06/2565

Accepted: 28/06/2565

อนรรักษ์ จันทร์รอด¹

Anuruk Chanrod¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์การศึกษา 1.เพื่อศึกษาลักษณะของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งกัน 2.เพื่อศึกษา ระดับความความรุนแรงของพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง 3.เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาเขตอำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลกเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยผู้วิจัย ได้ทำการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขต อำเภอเมืองพิษณุโลก ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 6 จำนวน 388 ชุด โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ได้แก่ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่ารูปแบบและลักษณะของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งที่พบมากที่สุดมีดังนี้ รูปแบบ พฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางคำพูด คิดเป็นร้อยละ 82.0 ซึ่งถูกกลั่นแกล้งในลักษณะของการ การล้อเลียน การ นินทา และการเข้าแหย่ รองลงมาในรูปแบบพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 68.0 ที่ระบุว่าเคย ถูกกลั่นแกล้งทางร่างกาย ซึ่งถูกกลั่นแกล้งในลักษณะของการ การเตะ การตี การผลัก รูปแบบพฤติกรรมการกลั่น แกล้งเชิงสัมพันธ์ภาพ คิดเป็นร้อยละ 45.0 ที่ระบุว่าเคยถูกกลั่นแกล้งเชิงสัมพันธ์ภาพ ซึ่งถูกกลั่นแกล้งในลักษณะของ การกลั่นแกล้ง โดยใช้กลุ่มเพื่อนกดดันให้แยกจากกลุ่ม โดยใช้กลุ่มเพื่อนกระจายข่าวลือให้ถูกเข้าใจผิดในแง่ลบ และโดยใช้กลุ่มเพื่อนประณาม กล่าวโทษ ไม่ให้เพื่อนเข้าใกล้

ในส่วนระดับความรุนแรงจำนวนครั้งของการถูกกลั่นแกล้งพบว่า นักเรียนถูกกลั่นแกล้งทางร่างกาย ทาง คำพูด และเชิงสัมพันธ์ภาพ อย่างน้อย 1 ครั้งต่อสัปดาห์ และมากถึงจำนวนมากกว่า 5 ครั้งต่อสัปดาห์ และในส่วน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกกลั่นแกล้ง พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวพบว่า นักเรียนเคยถูกคนในครอบครัวตีทันทีเมื่อทำ ให้เขาโกรธ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดถึง 3.58 ปัจจัยแวดล้อมด้านเพื่อนพบว่า เมื่อนักเรียนเห็นเพื่อนแกล้งคนอื่น นักเรียนก็จะเข้าไปร่วมทันที มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับปานกลาง 3.37 ปัจจัยแวดล้อมด้านสื่อ นักเรียนอ่านหนังสือ การดูทีวีที่มีความรุนแรงและนำมาใช้ในชีวิตจริง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดถึง 3.54

คำสำคัญ: พฤติกรรมการกลั่นแกล้ง, ความรุนแรง, โรงเรียนมัธยมศึกษา

¹นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

¹Students of the Social Work Program Faculty of Social Sciences and Local Development

Phibunsongkhram Rajabhat University

Email: bodyseed00121@gmail.com

Abstract

This research has educational objectives 1. To study the characteristics of bullying behavior 2. To study the severity of bullying behavior 3. To study the factors affecting the bullying behavior In secondary schools, Muang district, Phitsanulok province was a quantitative research. (Quantitative research) in which the researcher collected data using a questionnaire with a sample of students in secondary schools in Mueang Phitsanulok District. 350 sets of Mathayomsuksa 1 to Year 6 levels were analyzed by statistical data. including mean, percentage, standard deviation.

The results revealed that the most common patterns and characteristics of bullying behavior are as follows: 1. Speech bullying behavior patterns 82.0 percent were bullied in the form of teasing, gossip and teasing. followed by physical bullying behavior patterns 68.0 percent said they had experienced physical bullying. which is bullied in the manner of tapping, hitting, pushing, the relationship model of bullying behavior 45.0 percent said they had been correlated. which was bullied in the manner of bullying by using a group of friends to pressure them to separate from the group Using a group of friends to spread rumors to be misunderstood in a negative light and by using a group of friends to condemn, blame, do not let friends close In the severity level, the number of times of being bullied was found. Students were subjected to physical, verbal, and relational bullying at least once a week. and up to more than 5 times a week As for the factors affecting the bullying, it was found that the family factor found that The student had been immediately beaten by his family when he made him angry. with the highest average of 3.58 and students were used to be compared to students who are inferior to those in their family with an average of 3.37 The mean was at a moderate level of 3.37 and the group of students liked to use force to bully others. with a moderate mean of 3.36 and the students' friends acted as class residents. The mean was at a moderate level 3.36 media environment factors. Students read violent manga and use it in real life. with the highest average of 3.54

Keywords: Bullying Behavior, Violence, High School

บทนำ

สำหรับในประเทศไทย จากผลวิจัยของกรมสุขภาพจิตระบุว่าประเทศไทยมีเด็กนักเรียนที่โดนกลั่นแกล้งในโรงเรียนปีละ 600,000 คน เมื่อคิดเป็นอัตราส่วนแล้วเท่ากับประมาณ 40% ถือเป็นอันดับ 2 ของโลก รองจากประเทศญี่ปุ่น(กรมสุขภาพจิต, 2561) (เอกสารจากเว็บไซต์) โดยช่วงอายุที่โดนการกลั่นแกล้งรุนแรงมากที่สุดคือช่วงอายุ 13 - 18 ปี(ศูนย์ให้คำปรึกษาสุขภาพจิตและครอบครัว, 2019) (เอกสารจากเว็บไซต์) จากข้อมูลผลสำรวจภาวะสุขภาพนักเรียนในประเทศไทย พ.ศ. 2558 โดยองค์การอนามัยโลกร่วมกับกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข สำรวจนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จากกลุ่มนักเรียนจำนวน 5,894 คน พบว่ามีนักเรียนที่ถูกกลั่นแกล้งในช่วง 30 วันก่อนการสำรวจ 1,621 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 29.3(Bangkok: World Health Organization, Thailand Country Office, 2017), p.5-6) และจากผลวิจัยในหัวข้อ ความสุขของการชมแข่งรถและปัจจัยด้านจิตสังคมที่เกี่ยวข้องในเด็กมัธยมต้น เขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ในปี 2554 จากกลุ่มตัวอย่าง 410 ราย พบความสุขของการชมแข่งรถในเด็กมัธยมต้นร้อยละ 23.4 แต่หากรวมอัตราของคนที่ถูกรังแกและตนไปรังแกผู้อื่นด้วยคือร้อยละ 58.3 นั้นหมายถึงกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการชมแข่งรถทั้งหมด ความสุขจะเพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ 81.7 ซึ่งเป็นอัตราที่สูงมาก(ชุตินาถ ศักรินทร์กุล และคณะ, 2557) อาจเป็นเพราะว่าในช่วงมัธยมศึกษาเด็กกำลังเติบโตขึ้น แต่ก็มีภาวะบางอย่างในตัวเอง ตัวนักเรียนในวัยนี้ต้องการ Self-esteem คือการเห็นคุณค่าในตนเองเป็น ความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในตนเองเกี่ยวกับการยอมรับนับถือ ตนเอง เห็นคุณค่า และมีความเชื่อมั่นในตนเอง รวมทั้ง ประเมินตนเองทั้งทางบวกและทางลบ(Rosenberg, 1965) เมื่อบางคนมีลักษณะเด่นที่ดูแตกต่าง อย่างการได้รับคำชมจากอาจารย์มากกว่าคนอื่น มีผลการเรียนที่ดีกว่า หรือแม้แต่มิเพศที่แตกต่างจากเพศกระแสหลัก เป็นเหตุให้บางคนต้องแสวงหาคนวิธีการแสดงอำนาจที่เหนือกว่าในด้านใดด้านหนึ่ง การกลั่นแกล้งจึงเป็นวิธีหนึ่งที่จะกระทำ(Siravit, 2018)

พฤติกรรมการกลั่นแกล้งกันในโรงเรียนเป็นพฤติกรรมที่มีความรุนแรงมากขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งพฤติกรรมการกลั่นแกล้งนั้นมีผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจของผู้ที่ถูกกระทำพฤติกรรมของการกลั่นแกล้งนั้น เราสามารถพบเห็นได้ในเด็กและเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน จากการสำรวจเด็กจำนวน 15,686 คน จากทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา ในระดับ ป. 6 ถึง ม. 4 ทั้งโรงเรียนของรัฐและเอกชน ประเมินการณได้ว่าจะมีเด็กทั่วประเทศสหรัฐอเมริกาถูกรังแกอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้งประมาณ 1.6 ล้านคน และประมาณ 1.7 ล้านคนที่บอกว่าตนเองรังแกเพื่อน พอ ๆ กัน หรือ ในประเทศนอร์เว ได้มีการสำรวจโรงเรียน 715 แห่ง ประกอบด้วยนักเรียน 130,000 คน ในช่วงอายุ 8 - 16 ปีผลการสำรวจพบว่า 15 เปอร์เซ็นต์ของนักเรียนมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการรังแกกัน โดย 9 เปอร์เซ็นต์ (52,000 คน)เป็นผู้ถูกรังแก และ 7 เปอร์เซ็นต์ (41,000) เป็นผู้รังแก และอีก 1.6 เปอร์เซ็นต์ เป็นทั้งผู้รังแกและผู้ถูกรังแก(9,000 คน) (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2550, น. 16 - 17)

พฤติกรรมการกลั่นแกล้งนั้น เป็นพฤติกรรมก้าวร้าวและไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม โดยพฤติกรรมนั้นเป็นความตั้งใจกระทำทำให้ผู้อื่นได้รับความทุกข์ความเจ็บปวด เพื่อให้ตนเองรู้สึกมีอำนาจ หรือมีพลังเหนือกว่าผู้อื่น เป็นที่ยอมรับ อีกทั้งการกระทำดังกล่าวจะเกิดขึ้นซ้ำๆ อย่างต่อเนื่องและมีระยะเวลายาวนาน(มูลนิธิยุวพัฒน์, 2019) (เอกสารจากเว็บไซต์) ซึ่งพฤติกรรมการกลั่นแกล้งล้วนแล้วแต่เป็นการใช้ความรุนแรง ทั้งด้านร่างกาย จิตใจและ

ทางเพศหรือการข่มเหงรังแก กันเองในหมู่เด็ก สามารถพบได้บ่อย ๆ ในโรงเรียน ทั้งรูปแบบไม่รุนแรง และรุนแรง จนถึงขั้นเสียชีวิต(มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2550, น. 14) สำหรับผลกระทบของการถูกลั่นแกล้งนั้น จากผลการวิจัยการถูกลั่นแกล้งกับภาวะซึมเศร้าในนักเรียนไทยมุสลิมมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่ามีภาวะซึมเศร้าในนักเรียนถึงร้อยละ 21.1 (อัฐสิมา มาศโอสถ และคณะ, 2562) การถูกลั่นแกล้งส่งผลต่อความรู้สึกโดดเดี่ยว มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านการนอนหลับ การรับประทานอาหาร และการสูญเสียความสนใจในกิจกรรมต่างๆ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลงและมีแนวโน้มที่จะออกจากโรงเรียนกลางคันมากขึ้น ภาวะซึมเศร้านี้อาจส่งผลไปถึงวัยผู้ใหญ่ จะมีพฤติกรรมที่มีความระแวงระวังตัว อ่อนไหวง่าย เจ็บไม่พุด แยกตัวออกจากสังคม มีความวิตกกังวล สูญเสียความมั่นใจ ไปจนถึงขั้นคิดฆ่าตัวตายเพราะทนความกดดันของการถูกรังแกไม่ไหว บางรายมีการฆ่าตัวตายสำเร็จแล้ว จนอาจกระทำความรุนแรงต่อตนเองและผู้อื่น(มูลนิธิยุวพัฒน์, 2562) (เอกสารจากเว็บไซต์)

สถานศึกษาซึ่งเป็นสถานที่ที่พ่อแม่เด็กและเยาวชนขึ้นมา(Siravit, 2018) เพื่อให้เด็กมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาคุณภาพชีวิต แต่เรากลับพบความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา และ เด็กนักเรียนจำนวนมากก็กำลังเผชิญกับการถูกลั่นแกล้ง(กรมสุขภาพจิต, 2561) ความรุนแรงที่เกิดภายในสถานศึกษานั้นเป็นปัญหาอย่างมาก แม้จะเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายและมีผลกระทบต่อเด็กมาก แต่บุคลากรของโรงเรียนมักจะมองข้ามไปโดยเห็นว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาของเด็กที่จะมีการทะเลาะกันบ้าง ถือว่าเป็นพฤติกรรมปกติของเด็ก(มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2550, น. 17) เป็นเพียงการหยอกล้อกันระหว่างนักเรียน แต่ฝ่ายหนึ่งอาจได้รับผลกระทบมากถึงขนาดที่นำไปสู่การลาออกจากสถานศึกษา จากที่ไม่สามารถทนต่อการถูกแกล้ง และฝังใจไม่กลับไปเรียนอีก หรือการย้ายสถานศึกษา(Siravit, 2018)

สำหรับการศึกษาพฤติกรรมการกลั่นแกล้งกันในโรงเรียนถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งและข้อมูลจากการศึกษาในประเทศไทยนั้นบ่งชี้ว่ายังมีน้อย แต่ทว่าปัญหาความรุนแรงกลับมีความทวีคูณมากยิ่งขึ้นในสถานศึกษา ดังนั้นเราจึงไม่ควรละเลยหรือเมินเฉยกับความรุนแรงของการกลั่นแกล้งกันที่เกิดขึ้นในโรงเรียน เราควรที่จะตระหนักและคิดหาวิธีป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา ถึงลักษณะพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง และระดับความรุนแรงของปัญหาที่เกิดขึ้น อีกทั้งเพื่อเป็นการศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งกันในโรงเรียน ซึ่งข้อมูลที่ได้มานั้นจะช่วยสร้างความตระหนักให้กับโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจะได้เป็นแนวในการดำเนินการช่วยเหลือและหามาตรการป้องกันการพฤติกรรมการกลั่นแกล้งในโรงเรียนที่เกิดขึ้นอย่างจริงจัง หรือมีนโยบายที่รับมือเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างชัดเจน ก่อนที่พฤติกรรมการกลั่นแกล้งกันในโรงเรียนจะมีความรุนแรงเพิ่มขึ้นจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาลักษณะของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งกัน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. เพื่อศึกษาระดับความความรุนแรงของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งกันในโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งในโรงเรียนมัธยมศึกษา

วิธีการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเก็บข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) จากประชากรนักเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1) ประชากร : ประชากรที่ศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 13,286 คน

1.2) กลุ่มตัวอย่าง : การกำหนดขนาดตัวอย่างที่เหมาะสม ใช้สูตรการคำนวณหาขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane จากสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ N คือ จำนวนประชากรทั้งหมด

n คือ ขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้

e คือ ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ ซึ่งกำหนดให้เท่ากับ 0.05

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{13,286}{1 + 13,286(0.05)^2} \approx 388$$

จะได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 388 คน

ในการสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา

ขั้นที่ 1 เลือกพื้นที่แบบเจาะจงอยู่ คือ เลือกโรงเรียนเรียนรัฐ โรงเรียนมัธยมศึกษาเขตอำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก

ขั้นที่ 2 สุ่มแบบโควตา โดยทำการสุ่มขึ้นมาจำนวน 5 โรงเรียนจาก 10 โรงเรียน โดยการจับฉลาก ได้แก่ โรงเรียนจ่านกร้อง โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย พิษณุโลก โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี โรงเรียนดอนทองวิทยา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคเหนือ (ม.ปลาย) โรงเรียนท่าทองพิทยาคม โรงเรียนบ้านกร่างพิทยาคม โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม โรงเรียนพุทธชินราชพิทยา โรงเรียนวังน้ำคู้ศึกษา เขตอำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก

ขั้นที่ 3 แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ โรงเรียนจ่านกร้อง โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี โรงเรียนพุทธชินราชพิทยา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคเหนือ โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคมกลุ่มละ 78 คน โดยแบ่งนักเรียนมัธยมต้น 39 คน และ มัธยมศึกษาตอนปลาย 39 คน จำนวนเท่ากันทุกกลุ่ม

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรกลั่นแกล้ง ได้ทำการสร้างแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าว แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล มีลักษณะแบบเลือกตอบ (checklist) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง ลักษณะของการถูกกลั่นแกล้ง

ตอนที่ 3 ปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ใน 2 ด้าน ได้แก่

1) ความตรงของเครื่องมือวัด (validity) เพื่อดูความแม่นยำของเครื่องมือวัด (แบบสอบถาม) ว่าสามารถวัดได้ตรงกับวัตถุประสงค์การวิจัยได้อย่างครบถ้วนและครอบคลุมเนื้อหาหรือไม่โดยการประชุมกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในข้อคำถามในแบบสอบถามแต่ละข้อ และนำข้อเสนอแนะที่ได้รับมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามนั้น

2) ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือวัด (reliability) เพื่อทดสอบความคงที่ของผลที่ได้จากเครื่องมือวัด(แบบสอบถาม) โดยผู้วิจัยได้ทำการ Pre-test แบบสอบถามฉบับร่างที่ได้รับการปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว และนำไปทำการสัมภาษณ์ประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรเป้าหมาย ในการวิจัยนี้ได้ทำการ Try Out แบบสอบถามกับประชากรตัวอย่างทั้งหมด 30 คน และเมื่อได้ข้อมูลจากการทำ Try Out แบบสอบถาม และเมื่อได้ข้อมูลจากการทำ Try Out แบบสอบถาม มาวิเคราะห์เพื่อหาความน่าเชื่อถือ โดยวิเคราะห์หาค่าครอนบาค อัลฟา (0.7 ขึ้นไป) ซึ่งได้ค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามคือ .941 จากนั้นผู้วิจัยจึงนำไปลงเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง

3) วิเคราะห์ข้อมูล/สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล/การนำเสนอข้อมูล

วิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(SD)

ผลการวิจัย

“การศึกษาความรุนแรงของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งกันของนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตอำเภอมืองจังหวัดพิษณุโลก” ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาดังนี้

พฤติกรรมการถูกกลั่นแกล้ง ลักษณะของการกลั่นแกล้ง

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่าจำนวนนักเรียนที่เคยถูกการกลั่นแกล้งจากรูปแบบพฤติกรรมทุกรูปแบบมีจำนวนมากที่สุดสามารถสรุปได้ดังนี้ พฤติกรรมการกลั่นแกล้งด้วยคำพูดถือว่าเป็นพฤติกรรมที่นักเรียนเคยถูกกลั่นแกล้งมากที่สุดจากกลุ่มตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 82.0 ที่ระบุว่าเคยถูกกลั่นแกล้งด้วยคำพูด และลดลงมาคือกลุ่มที่สอง รูปแบบของการกลั่นแกล้งทางร่างกายพบว่ามีนักเรียนที่ระบุว่าเคยถูกกลั่นแกล้งทางร่างกายคิดเป็นร้อยละ 68.0 และกลุ่มที่สาม รูปแบบของการกลั่นแกล้งเชิงสัมพันธ์ภาพพบว่ามีนักเรียนระบุว่าเคยถูกกลั่นแกล้งคิดเป็นร้อยละ 45.0

ลักษณะของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งที่พบจำนวนมากที่สุดสามารถสรุปได้ดังนี้ พฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางร่างกาย ผู้วิจัยพบว่าเคยถูกกลั่นแกล้งทางร่างกายด้วยลักษณะของการ ต่อย คิดเป็นร้อยละ 58.0 และที่ระบุว่าตนเคยถูกกลั่นแกล้งทางร่างกายด้วยลักษณะของการตี ร้อยละ 39.0 และจำนวนสุดท้ายระบุว่าตนเคยถูกกลั่นแกล้งทางร่างกายด้วยลักษณะของการผลักคิดเป็นร้อยละ 38.0

ลักษณะของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งที่พบจำนวนมากที่สุดสามารถสรุปได้ดังนี้ พฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางคำพูด ผู้วิจัยพบว่าผู้มีจำนวนถึงร้อยละ 38.0 ที่ระบุว่าเคยถูกกลั่นแกล้งทางคำพูดด้วยลักษณะของการล้อเลียน และจำนวน ร้อยละ 35 ระบุว่าตนเคยถูกกลั่นแกล้งทางคำพูดด้วยลักษณะของการนินทา และจำนวนสุดท้ายระบุว่าตนเคยถูกกลั่นแกล้งทางคำพูดด้วยลักษณะของการพูดเข้าหยาบจำนวนร้อยละ 24

ลักษณะของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งที่พบจำนวนมากที่สุดสามารถสรุปได้ดังนี้ พฤติกรรมการกลั่นแกล้งเชิงสัมพันธ์ภาพ พบว่านักเรียนที่ระบุว่าตนเคยถูกกลั่นแกล้งลักษณะของการแกล้งโดยใช้กลุ่มเพื่อนกดดันให้แยกจากกลุ่มจำนวนร้อยละ 27.0 และร้อยละ 19.0 ระบุว่าตนเคยถูกกลั่นแกล้งเชิงสัมพันธ์ภาพในลักษณะของการใช้กลุ่มเพื่อนกระจายข่าวลือให้ถูกเข้าใจผิดในแง่ลบ และจำนวนสุดท้ายจำนวนร้อยละ 9 ระบุตนเคยถูกกลั่นแกล้งเชิงสัมพันธ์ภาพในลักษณะของการใช้กลุ่มเพื่อนประณาม กล่าวโทษ ไม่ให้เพื่อนเข้าใกล้

ลักษณะของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งที่พบจำนวนมากที่สุดสามารถสรุปได้ดังนี้ พฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางโลกออนไลน์ พบว่า เคยถูกกลั่นแกล้งทางโลกออนไลน์ในลักษณะของการถูกเพื่อนนินทาในแชทกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 91.2 และเคยถูกกลั่นแกล้งด้วยลักษณะของการข่มขู่จะทำร้าย หรือ ขู่จะเปิดเผยความลับผ่านโลกออนไลน์ให้เกิดความอับอายคิดเป็นร้อยละ 5.8 และเคยถูกกลั่นแกล้งในลักษณะของการถูกด่า ด้วยถ้อยคำหยาบคาย ตอกย้ำบ่อยๆ ทำให้เสียความมั่นใจ (เช่น เมื่อลงรูปถึงต่อว่าว่าไม่ดี ฯลฯ) คิดเป็นร้อยละ 4.0 และผู้วิจัยพบว่าสื่อทางออนไลน์ที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการแกล้งมากที่สุดคือ Facebook คิดเป็นร้อยละ 90.7 คนที่ระบุว่าเคยถูกกลั่นแกล้งผ่านทาง Facebook และลงลงมาคือ INSTAGRAM คิดเป็นร้อยละ 7.3 คนที่ระบุว่าเคยถูกกลั่นแกล้งผ่าน INSTAGRAM และสุดท้าย คนที่ระบุว่าตนเคยถูกกลั่นแกล้งผ่าน twitter คิดเป็นร้อยละ 2.0

ลักษณะของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งที่พบจำนวนมากที่สุดสามารถสรุปได้ดังนี้ พฤติกรรมการการกลั่นแกล้งเชิงคุกคามทางเพศ ผู้วิจัยพบว่าเคยถูกคุกคามทางเพศด้วยลักษณะของการสัมผัสทางร่างกายโดยไม่ได้รับอนุญาต (เช่น โอบไหล่ โอบกอด หรือการจับเส้นผม ฯลฯ) คิดเป็นร้อยละ 80.0 และเคยถูกคุกคามทางเพศด้วยลักษณะของการเรียกชื่อโดยมีนัยทางเพศ (เช่น คนสวย,เท่าไร,หน้าอกใหญ่ ฯลฯ) คิดเป็นร้อยละ 10.2 และเคยถูกคุกคามทางเพศในลักษณะของการถูกเหยียดความเป็นเพศทางเลือกคิดเป็นร้อยละ 9.8

ลักษณะของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งที่พบจำนวนมากที่สุดสามารถสรุปได้ดังนี้ พฤติกรรมการการกลั่นแกล้งโดยอคติ ผู้วิจัยพบว่า มีการถูกกลั่นแกล้งในลักษณะของการถูกกลั่นแกล้งเพราะมีลักษณะโดดเด่นกว่า (เช่น เรียนดี เล่นกีฬาเก่ง ฯลฯ) คิดเป็นร้อยละ 70.2 และถูกกลั่นแกล้งในลักษณะของการถูกกลั่นแกล้งเพราะเป็นเพศทางเลือก คิดเป็นร้อยละ 10.8 และถูกกลั่นแกล้งในลักษณะของการถูกกลั่นแกล้งเพราะมีรูปร่างเล็กกว่า (เช่น ผอม ฯลฯ) และเคยถูกกลั่นแกล้งลักษณะของการถูกกลั่นแกล้งเพราะมีรูปร่างที่ใหญ่กว่า (เช่น อ้วน ฯลฯ) คิดเป็นร้อยละ 19.0

ระดับความรุนแรงจำนวนครั้งที่ถูกกลั่นแกล้ง

จำนวนครั้งที่นักเรียนถูกกลั่นแกล้งทางร่างกายบ่อยที่สุดต่อสัปดาห์ผู้วิจัยพบว่ามีการถูกกลั่นแกล้งหนึ่งครั้งต่อสัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 95.3 และมีการถูกกลั่นแกล้งทางร่างกายมากกว่า 5 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 4.7

จำนวนครั้งที่นักเรียนถูกกลั่นแกล้งทางคำพูดบ่อยที่สุดต่อสัปดาห์ ผู้วิจัยพบว่าไม่เคยถูกกลั่นแกล้งทางคำพูด 1 ครั้งต่อสัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 87.4 และเคยถูกกลั่นแกล้ง 2 ครั้งต่อสัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 8.6 และถูกกลั่นแกล้งมากกว่า 5 ครั้งต่อสัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 4.0

จำนวนครั้งที่นักเรียนถูกกลั่นแกล้งเชิงสัมพันธ์ภาพบ่อยที่สุดต่อสัปดาห์ผู้วิจัยพบว่าไม่เคยถูกกลั่นแกล้งเชิงสัมพันธ์ภาพ 1 ครั้งต่อสัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 67.4 และเคยถูกกลั่นแกล้ง 2 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 23.6 และคนระบุว่าถูกกลั่นแกล้งมากกว่า 5 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 10.0

จำนวนครั้งที่นักเรียนถูกกลั่นแกล้งทางโลกออนไลน์บ่อยที่สุดต่อสัปดาห์ผู้วิจัยพบว่าเคยถูกกลั่นแกล้งทางโลกออนไลน์ 1 ครั้งต่อสัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 77.5 และเคยถูกกลั่นแกล้ง 2 ครั้งต่อสัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 17.5 และถูกกลั่นแกล้งมากกว่า 5 ครั้งต่อสัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 5

จำนวนครั้งที่นักเรียนถูกคุกคามทางเพศบ่อยที่สุดต่อสัปดาห์ผู้วิจัยพบว่าคนระบุว่าตนเคยถูกกลั่นแกล้ง 1 ครั้งต่อสัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 10.5 และถูกกลั่นแกล้ง 5 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 5.5

จำนวนครั้งที่นักเรียนถูกกลั่นแกล้งโดยอคติบ่อยที่สุดต่อสัปดาห์ผู้วิจัยพบว่าเคยถูกกลั่นแกล้งโดยอคติ 1 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 77.5 และ จำนวน 4 คนระบุว่าถูกกลั่นแกล้งมากกว่า 5 ครั้งต่อสัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 22.5

ปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง ได้แก่ ครอบครัว เพื่อน สื่อ

ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลทำให้เกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง ได้แก่ ครอบครัว เพื่อน สื่อ ผู้วิจัยขอสรุปดังนี้ ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลทำให้เกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางด้านครอบครัวคือ นักเรียนเคยถูกคนในครอบครัวตีที่เมื่อทำให้คนในครอบครัวโกรธ พบว่ามีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 3.58 และ นักเรียนเคยถูกเปรียบเทียบว่านักเรียนด้อยกว่าคนในครอบครัว มีผลมากถึง 3.37 และ เวล่านักเรียนต้องการปรึกษาปัญหากับคนในครอบครัวปรากฏว่าไม่มีใครรับฟังปัญหาของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยปานกลางถึง 3.22

ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลทำให้เกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง ได้แก่ ครอบครัว เพื่อน สื่อ ผู้วิจัยขอสรุปดังนี้ ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลทำให้เกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางด้านเพื่อนคือ เมื่อนักเรียนเห็นเพื่อนแกล้งคนอื่นนักเรียนก็จะเข้าไปร่วมทันที พบว่ามีค่าเฉลี่ย 3.37 และ กลุ่มของนักเรียนชอบใช้กำลังข่มขู่ผู้อื่นเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ พบว่ามีค่าเฉลี่ย 3.36 และ เพื่อนของนักเรียนทำตัวเป็นเจ้าถิ่นประจำห้อง พบว่ามีค่าเฉลี่ย 3.36

ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลทำให้เกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง ได้แก่ ครอบครัว เพื่อน สื่อ ผู้วิจัยขอสรุปดังนี้ ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลทำให้เกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางด้านสื่อคือ นักเรียนอ่านหนังสือการ์ตูนที่มีความรุนแรงและนำมาใช้ในชีวิตจริง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดถึง 3.54 และ นักเรียนเลียนแบบการทำให้ผู้อื่นอับอายจาก โทรทัศน์หรืออินเทอร์เน็ต มาใช้ในชีวิตจริง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดถึง 3.48 และ นักเรียนพูดจาหยาบคายที่ได้ยินจากตัวละครที่นักเรียนชื่นชอบทาง โทรทัศน์ ภาพยนตร์ การ์ตูน มาใช้ในชีวิตจริง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดถึง 3.45

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย “การศึกษาความรุนแรงของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งกันของนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตอำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก” ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยมาใช้ในการอภิปรายผลการวิจัยดังนี้ พบว่า พฤติกรรมการถูกลั่นแกล้ง ลักษณะของการกลั่นแกล้ง จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยพบว่าในจำนวนรูปแบบพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทั้ง 6 รูปแบบคือ การกลั่นแกล้งทางร่างกาย การกลั่นแกล้งด้วยคำพูด การคุกคามเชิงสัมพันธ์ภาพ การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ การกลั่นแกล้งทางเพศ การกลั่นแกล้งโดยอคติ พบว่ามีเพียงสามรูปแบบพฤติกรรมที่ถูกระบุว่านักเรียนเคยถูกลั่นแกล้งมากที่สุด คือรูปแบบพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางคำพูดมีมากถึงร้อยละ 82.0 ส่วนลักษณะของการถูกลั่นแกล้งที่พบบ่อยนั้นคือ การล้อเลียน (ร้อยละ 38.0) การนินทา(ร้อยละ 35.0) และการเข้าแหย่(ร้อยละ 24.0) ซึ่งนักเรียนคนหนึ่งสามารถถูกลั่นแกล้งได้มากกว่าหนึ่งลักษณะนั้นหมายความว่า นักเรียนหนึ่งคนสามารถถูกลั่นแกล้งทางคำพูดในลักษณะของการล้อเลียน นินทา การเข้าแหย่ ได้ในสามลักษณะที่พบบ่อย และผู้วิจัยพบว่าผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับ ข้อมูลจากเครือข่ายนักกฎหมายเพื่อเด็กและเยาวชน ที่ได้ลงพื้นที่สำรวจความคิดเห็นเรื่อง “บูลลี่ กลั่นแกล้ง ความรุนแรง ในสถานศึกษาจาก 15 โรงเรียน พบว่า ร้อยละ 91.79 เคยถูกล้อเลียน โดยลักษณะคำพูด พุดจาเหยียดหยาม มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 41.78 และอื่นๆ เช่น นินทา ด่าทอ ล้อปมด้อย พุดเชิงให้ร้าย เสียตสี(กรุงเทพมหานคร,2563)

ในกลุ่มที่ 2 คือรูปแบบพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 68.0 ที่ระบุว่าเคยถูกลั่นแกล้งทางร่างกาย ส่วนลักษณะของการกลั่นแกล้งที่พบบ่อยนั้นคือ การเตะ (ร้อยละ26.0) การตี (ร้อยละ 39.0) การผลัก (ร้อยละ38.0) ซึ่งนักเรียนหนึ่งคนสามารถถูกลั่นแกล้งได้มากกว่าหนึ่งลักษณะนั้นหมายความว่า นักเรียนคนหนึ่งอาจถูกลั่นแกล้งทางร่างกายในลักษณะของการ การเตะ การตี การผลัก ได้ในสามลักษณะที่พบบ่อยที่สุด

ในกลุ่มที่ 3 คือรูปแบบพฤติกรรมการกลั่นแกล้งเชิงสัมพันธ์ภาพคิดเป็นร้อยละ 45.0 ที่ระบุว่าเคยถูกลั่นแกล้งเชิงสัมพันธ์ภาพ ส่วนลักษณะของการกลั่นแกล้งที่พบบ่อยนั้นคือ การกลั่นแกล้งโดยใช้กลุ่มเพื่อนกดดันให้แยกจากกลุ่ม (ร้อยละ 27.0) และ การกลั่นแกล้งโดยใช้กลุ่มเพื่อนกระจายข่าวลือให้ถูกเข้าใจผิดในแง่ลบ (ร้อยละ19.0) และ การกลั่นแกล้งโดยใช้กลุ่มเพื่อนประณาม กล่าวโทษ ไม่ให้เพื่อนเข้าใกล้ (ร้อยละ 9.0) ซึ่งนักเรียนหนึ่งคนสามารถถูกลั่นแกล้งได้มากกว่าหนึ่งลักษณะนั้นหมายความว่า นักเรียนคนหนึ่งอาจถูกลั่นแกล้งเชิงสัมพันธ์ภาพได้ในสามลักษณะที่พบบ่อยที่สุด

ซึ่งการกลั่นแกล้งทั้ง 3 ลักษณะดังกล่าวนี้ คือ การกลั่นแกล้งทางร่างกาย การกลั่นแกล้งด้วยคำพูด การคุกคามเชิงสัมพันธ์ภาพ เข้าข่าย ลักษณะพฤติกรรมที่กระทำ ความรุนแรงตามความหมายลักษณะของการกระทำ ความรุนแรงองค์การอนามัยโลก (The World Health Organization: WHO) คือ ความรุนแรงทางร่างกาย (Physical violence) หมายถึง การได้รับบาดเจ็บโดยผู้กระทำความรุนแรงในรูปแบบการเขี่ยตี เตะ ซึ่งส่งผลต่อการให้ได้รับการบาดเจ็บทางด้านร่างกาย และการกลั่นแกล้งลักษณะทางคำพูดนั้น หรือ การกลั่นแกล้งเชิงสัมพันธ์ภาพ ไม่ว่าจะได้วิธีการใดก็ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจ โดยถือว่าเป็นความรุนแรงทางจิตใจ (Psychological violence) ซึ่งในความหมายขององค์การอนามัยโลก (The World Health Organization:

WHO) คือหมายถึง การทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล การทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่าหรือลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ซึ่งส่งผลต่อความรู้สึกของมนุษย์

ระดับความรุนแรงจำนวนครั้งที่ถูกลั่นแกล้ง จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยพบว่าจำนวนครั้งที่นักเรียนถูกลั่นแกล้งนั้นจาก 6 รูปแบบ มีจำนวน 3 รูปแบบเท่านั้นที่มีจำนวนครั้งการถูกลั่นแกล้งมากที่สุดคือการกลั่นทางคำพูดมีจำนวน 259 คน ที่ระบุว่าถูกลั่นแกล้ง 1 ครั้งต่อสัปดาห์ และจำนวน 105 คนระบุว่าเคยถูกลั่นแกล้งด้วยคำพูด 2 ครั้งต่อสัปดาห์ และจำนวน 20 คนระบุว่าถูกลั่นแกล้งมากกว่า 5 ครั้งต่อสัปดาห์

การกลั่นแกล้งทางร่างกายมีจำนวน 250 คน ที่ระบุว่าถูกลั่นแกล้ง 1 ครั้งต่อสัปดาห์ และจำนวน 158 คนที่ระบุว่าถูกลั่นแกล้งทางร่างกายมากกว่า 5 ครั้งต่อสัปดาห์ และจำนวน 30 คนระบุว่าถูกลั่นแกล้ง 2 ครั้งต่อสัปดาห์

การกลั่นแกล้งเชิงสัมพันธ์ภาพมีจำนวน 263 คน ที่ระบุว่าถูกลั่นแกล้ง 1 ครั้งต่อสัปดาห์และจำนวน 102 คนระบุว่าถูกลั่นแกล้ง 2 ครั้งต่อสัปดาห์ และจำนวน 23 คนระบุว่าถูกลั่นแกล้งมากกว่า 5 ครั้งต่อสัปดาห์

นั่นหมายความว่า จะมีนักเรียนถูกลั่นแกล้ง ทางร่างกาย ทางคำพูด และเชิงสัมพันธ์ภาพ อย่างน้อย 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ไปจนถึงจำนวนมากกว่า 5 ครั้งต่อสัปดาห์ ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนครั้งการกลั่นแกล้งที่น่าตกใจ และมีความสอดคล้องกับความหมายของการพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของ สเวียเรอร์ เอสเปิลเลจ และนาโพลิทานโน (Swearer, Espelage and Napolitano. 2009:2) ที่ได้ให้ ความหมายว่า “ พฤติกรรมการกลั่นแกล้ง เป็นพฤติกรรมประเภทหนึ่งของ พฤติกรรมก้าวร้าว เกิดจากการตั้งใจกระทำพฤติกรรม นั้น ๆ ซ้ำ ๆ “ ซึ่งการถูกลั่นแกล้งนั้นบุคคลจะถูกกระทำซ้ำ ๆ อย่างต่อเนื่อง และผลกระทบของการถูกลั่นแกล้งอย่างต่อเนื่องนั้น จากผลการวิจัยการถูกลั่นแกล้งกับภาวะซึมเศร้าในนักเรียนไทยมุสลิมมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่ามีภาวะซึมเศร้าในนักเรียนถึงร้อยละ 21.1(อัฐสิมา มาศโอสถ และคณะ, 2562) การถูกลั่นแกล้งส่งผลต่อความรู้สึกโดดเดี่ยว มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านการนอนหลับ การรับประทานอาหาร และการสูญเสียความสนใจในกิจกรรมต่างๆ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลงและมีแนวโน้มที่จะออกจากโรงเรียนกลางคันมากขึ้น ภาวะซึมเศร้านี้อาจส่งผลไปถึงวัยผู้ใหญ่ จะมีพฤติกรรมที่มีความระแวงระวังตัว อ่อนไหวง่าย เจ็บไม่พูด แยกตัวออกจากสังคม มีความวิตกกังวล สูญเสียความมั่นใจ ไปจนถึงขั้นคิดฆ่าตัวตายเพราะทนความกดดันของการถูกรังแกไม่ไหว บางรายมีการฆ่าตัวตายสำเร็จแล้ว จนอาจกระทำ ความรุนแรงต่อตนเองและผู้อื่น(มูลนิธิยุวพัฒน์, 2019) (เอกสารจากเว็บไซต์)

ส่วนที่ 3 ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลทำให้เกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง ได้แก่ ครอบครัว เพื่อน สื่อ

ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลทำให้เกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง ด้านครอบครัวพบว่า นักเรียนเคยถูกคนในครอบครัวตีทันทันทีเมื่อทำให้เขาโกรธ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดถึง 3.58 และ นักเรียนเคยถูกเบียดเบียนว่านักเรียนด้อยกว่าคนในครอบครัวมีค่าเฉลี่ยมากถึง 3.37 และ เวลานั้นนักเรียนต้องการปรึกษากับคนในครอบครัวปรากฏว่าไม่มีใครรับฟังปัญหาของนักเรียน มีผลระดับปานกลาง 3.22 ซึ่งจากข้อมูลทำให้เราทราบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งนั้นคือ นักเรียนจะถูกกลั่นแกล้งโดยคนที่เมื่อทำให้คนในครอบครัวโกรธ โดยไม่มีการพูดคุยหรือสั่งสอนด้วยวิธีการอื่น และนักเรียนก็จะถูกคนในครอบครัวเบียดเบียนว่าด้อยกว่าคนใน

ครอบครัว และเมื่อเกิดปัญหาชีวิตนักเรียนก็ไม่สามารถที่จะเข้าไปปรึกษาคนในครอบครัวได้ สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลให้เกิด low self esteem คือความภาคภูมิใจในตนเองต่ำเนื่องจากปัจจัยทางด้านครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู ไม่ได้มีประสิทธิภาพมากพอ ครอบครัวไม่ได้ให้ความรัก ความเอาใจใส่ ไม่ได้ใช้เหตุผลในการสอน ซึ่งครอบครัวถือเป็นระบบจุลภาคที่ใกล้ชิดนักเรียนและมีอิทธิพลมากที่สุด คือนักเรียนส่วนใหญ่อยู่กับครอบครัวที่ไม่ให้ความสำคัญกับตัวนักเรียนจึงนำไปสู่พฤติกรรมกรรมการแสดงออกทางความรุนแรง เช่น การกลั่นแกล้งผู้อื่น เพราะสาเหตุของพฤติกรรมความรุนแรงมีผลมาจากสิ่งแวดล้อมรอบข้างซึ่งมีความสำคัญในการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน เช่น บิดามารดาผู้ปกครองขาดการดูแลเอาใจใส่ควบคุมตั้งแต่เด็กและใช้การลงโทษเด็กด้วยความรุนแรง หยาดบคาย ทำให้นักเรียนมีประสบการณ์ที่ไม่ดีต่อครอบครัว จึงนำไปสู่พฤติกรรมการกลั่นแกล้งเพื่อสร้างความเป็นตัวตนของนักเรียน และการได้รับการยอมรับจากสังคม

ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลทำให้เกิดพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้ง ด้านเพื่อนพบว่า เมื่อนักเรียนเห็นเพื่อนแกล้งคนอื่นนักเรียนก็จะเข้าไปร่วมทันที มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับปานกลาง 3.37 และ กลุ่มของนักเรียนชอบใช้กำลังในการกลั่นแกล้งผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง 3.36 และ เพื่อนของนักเรียนทำตัวเป็นเจ้าของถิ่นประจำห้อง มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง 3.36 นั้นหมายความว่าพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งนั้นได้รับอิทธิพลจากรอบข้างด้วยคือเพื่อนของนักเรียนในห้องจากข้อมูลผู้วิจัยพบว่ากลุ่มเพื่อนที่นักเรียนมีความเกี่ยวข้องด้วยล้วนมีพฤติกรรมที่แสดงออกไปในทางความรุนแรง การกลั่นแกล้งผู้อื่น สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่มีความก้าวร้าวหรือชอบใช้ความรุนแรง ก็มีความเป็นไปได้ว่านักเรียนจะใช้ความรุนแรงด้วยเช่นกันและเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนนั่นเอง

ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลทำให้เกิดพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้ง ด้านสื่อพบว่า นักเรียนอ่านหนังสือการ์ตูนที่มีความรุนแรงและนำมาใช้ในชีวิตจริง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดถึง 3.54 และ นักเรียนเลียนแบบการทำให้อื่นอับอายจากโทรทัศน์ หรืออินเทอร์เน็ต มาใช้ในชีวิตจริง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดถึง 3.48 และ นักเรียนพูดจาหยาดบคายที่ได้ยินจากตัวละครที่นักเรียนชื่นชอบทาง โทรทัศน์ ภาพยนตร์ การ์ตูน มาใช้ในชีวิตจริง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดถึง 3.45 นั้นหมายความว่าสื่อที่ได้รับมานั้นมีอิทธิพลอย่างมากในการใช้ความรุนแรงซึ่งสื่อก็เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการขัดเกลาทางสังคม โดยพฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกมานั้นล้วนแล้วแต่เป็นผลมาจากกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่ส่งผลทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมบางอย่างออกมาเสมอๆ ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดพฤติกรรมของนักเรียน

กล่าวโดยสรุปอิทธิพลที่มีส่วนสำคัญที่สุดที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของมนุษย์พื้นฐานนั้นมาจากการอบรมเลี้ยงดู การให้ความรัก การเอาใจใส่ การใช้เหตุผล จากคนในครอบครัว ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นกระบวนการขัดเกลาทางสังคมซึ่งครอบครัวเป็นสถาบันหลักที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการขัดเกลาพฤติกรรมที่เหมาะสมทางสังคม ซึ่งหากครอบครัวทำตรงกันข้ามแล้วจะนำไปสู่พฤติกรรมที่แสดงออกในด้านของความรุนแรงได้ ในด้านของโรงเรียนเพื่อนก็มีส่วนสำคัญไม่น้อยไปกว่าสถาบันครอบครัว เพราะโรงเรียนเป็นแหล่งที่รวมคนไว้อย่างหลากหลาย เพราะฉะนั้นเด็กนักเรียนแต่ละคนควรที่จะได้รับการดูแล การอบรมเลี้ยงดู ที่ถูกต้องจากครู อาจารย์ที่จะให้คำแนะนำในการใช้ชีวิตร่วมกันในฐานะเพื่อนที่ดีต่อกัน และเล็งมองว่าการกลั่นแกล้งเป็นเรื่องเล็ก สิ่งนี้จะช่วย

ให้ไม่เกิดความรุนแรงขึ้น หากครอบครัว ครู อาจารย์ปลูกฝัง อบรมเลี้ยงดู ให้ความสำคัญนักเรียนแต่ละคนอย่างเท่าๆ กัน มอบความรัก แสดงถึงความเห็นอกเห็นใจกันสิ่งนี้จะช่วยให้พฤติกรรมการกลั่นแกล้งลดลงไปอย่างเป็นแน่ และในส่วนของด้านปัจจัยสุดท้ายก็คือสื่อจะเห็นว่าสื่อเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมาก สื่อต่างๆ ที่นักเรียนรับเข้ามาล้วนมีอิทธิพลอย่างมากในการแสดงออกทางด้านพฤติกรรมเพราะเหตุนี้เอง สื่อ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือการ์ตูน รายการโทรทัศน์ ละครทีวี หรือ จากอินเทอร์เน็ต ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยลดแสดงภาพ สื่อ หรือเนื้อหาที่แสดงออกมาไม่เหมาะสม และครอบครัว ครู อาจารย์ ควรจะให้คำแนะนำเด็กในการเลือกรับชมสื่อเพื่อไม่ให้เกิดผลเสียต่อตัวนักเรียนเอง ทุกฝ่ายต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อหยุดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งที่เกิดขึ้นในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง “การศึกษาความรุนแรงของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งกันของนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตอำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก” เพื่อให้การศึกษาครั้งต่อไปจะมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านครอบครัว บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ควรให้ความสำคัญกับบุตรหลาน ในการที่จะอบรมเลี้ยงดูให้ความรัก ความเอาใจใส่ ใช้เหตุฟังรับฟังปัญหาของบุตรหลาน เพราะครอบครัวเป็นสถาบันหลักที่ใกล้ชิดตัวนักเรียนมากที่สุด เพื่อที่จะสร้างความภาคภูมิใจและการมองเห็นคุณค่าในตัวเองของบุตรหลานท่าน และมากไปยิ่งกว่านั้นคือการให้ความรู้ความเข้าใจว่าการกลั่นแกล้งกันไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด ก็ยังคงเป็นความรุนแรง ควรจะปลูกฝังให้บุตรหลานของท่านเคารพในคุณค่าความเป็นมนุษย์ซึ่งกันและกันเพื่อลดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งที่จะเกิดขึ้น

2. ด้านโรงเรียนก็เป็นสถาบันหลักที่มีสำคัญ บุคลากรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ครู อาจารย์ ที่มีบทบาทในการให้ความรู้ การอบรมสั่งสอน การเฝ้าสังเกตและดูแลพฤติกรรมต่างๆ ครู อาจารย์ ต้องเข้ามาส่วนตรงนี้ให้มากขึ้นมากกว่าการสอน แต่เป็นการเฝ้าสังเกตและติดตามคอยเป็นตัวเชื่อมระหว่างเด็กนักเรียนและครอบครัวเข้าด้วยกัน

3. ด้านสื่อถือว่ามามีอิทธิพลเป็นอย่างมากในยุคปัจจุบันดังนั้นสื่อควรทำหน้าที่ในการนำเสนอสื่อต่างๆ ที่มีความรุนแรงให้น้อยลง หรือมีคำแนะนำให้กับผู้ที่รับชมเพื่อจะได้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่รับมามากยิ่งขึ้น และตรงนี้ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ครู อาจารย์ ก็ควรที่จะเข้ามามีส่วนในการให้คำแนะนำ ให้ความรู้ ความเข้าใจในการเลือกรับสื่อไม่ว่าเป็น หนังสือการ์ตูน โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ ได้อย่างมีวิจารณญาณมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะครั้งต่อไป

1. ศึกษาความรุนแรงของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งในกลุ่มเป้าหมายใหม่ เช่น ในระดับประถมศึกษาหรือระดับมหาวิทยาลัย และในระดับสายอาชีพ อาชีวะ เทคนิค

2. ศึกษาผลกระทบหลังจากการถูกกลั่นแกล้งว่ามีผลอย่างไรบ้าง

3. ศึกษาทัศนคติความคิดเห็นว่าเห็นด้วยกับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งหรือไม่อย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2561). *ไทยอันดับ2 “เด็กรังแกกันในโรงเรียน” พบเหยื่อปีละ 6 แสนคน*. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2564, เข้าถึงได้จาก <https://www.dmh.go.th/newsdmh/view.asp?>
- กรมสุขภาพจิต. (2563). *ห่วง!! พฤติกรรม “บูลลี่” เด็กไทยติดอันดับ 2 ของโลก เกือบครึ่งคิดตอบโต้เอาคืน*. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2564, เข้าถึงได้จาก https://www.dmh.go.th/news_dmh/view.asp?id
- กลุ่มศึกษาเพื่อความเป็นไทย. (2562). *ความรุนแรงในสถานศึกษา: การกลั่นแกล้ง (Bullying)*. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2564, เข้าถึงได้จาก <https://elsiam.org/bully-in-school/>
- กองบรรณาธิการ HONESTDOCS. (2562). *การกลั่นแกล้ง 6 ประเภทที่พ่อแม่ควรรู้จักไว้*. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2564, เข้าถึงได้จาก www.honestdocs.co/6-types-of-bullying-parents-should-know
- ชุตินาถ ศักรินทร์กุล และคณะ. (2557). *ความชุกของการข่มเหงรังแกและปัจจัยด้านจิตสังคมที่เกี่ยวข้องในเด็กมัธยมต้นเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่*.
- พวงชมพู ประเสริฐ. (2563). *‘บูลลี่’ ไม่ใช่เรื่องเด็กๆ ความรุนแรงที่รอวันปะทุ!!!*. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2564, เข้าถึงได้จาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/861456>
- เนรัฐชรา ไชยยา. (2559). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรังแกของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดลำปาง*. (ปริญญาโทบริหารธุรกิจ) สุโขทัย. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ปวรศิริ กิจสุขจิตผล. (2555). *ปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการรังแกกันในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานครตามแนวทฤษฎีเรียนรู้ของโรนัลด์ แอล เอเคอร์*. (ปริญญาโทบริหารธุรกิจ) มหาวิทยาลัยมหิดล:ม.ป.ท.
- พรพรรณ ทองทองศักดิ์. (2560). *การศึกษาพฤติกรรมการถูกรังแกของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเขตหนองแขม สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร สาขาวิทยบริการ*. กรุงเทพมหานคร (หัวหมาก)
- มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. (2550). *คู่มือคู่มือการจัดระบบความปลอดภัยในโรงเรียน*. (พิมพ์ครั้งที่1). กรุงเทพฯ: บริษัท ส.เสริมมิตร การพิมพ์ จำกัด
- มูลนิธิยุวพัฒน์. (2562). *การกลั่นแกล้ง (Bullying) ความรุนแรงในสังคม*. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2564, เข้าถึงได้จาก <https://www.yuvabadhanafoundation.org/>
- ศูนย์ให้คำปรึกษาสุขภาพจิตและครอบครัว. (2562). *โดนกลั่นแกล้งตั้งแต่เด็ก จะมีผลอย่างไรกับการเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต*. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2564, เข้าถึงได้จาก <https://www.istrong.co/single-post/Bullying-effect>
- ศรัณญา อธิชนะ. (2555). *การศึกษาพฤติกรรมการรุนแรงของนักเรียนวัยรุ่น*. วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 ตุลาคม 2555 – มีนาคม 2556
- ศิริรัตน์ แอดสกุล. (2555). *ความรู้เบื้องต้นทางสังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อัฐสิมา มาศโอสถ และคณะ. (2562). *การถูกกลั่นแกล้งกับภาวะซึมเศร้าในนักเรียนไทยมุสลิมมัธยมศึกษา*. สาขาวิชาโรคติดเชื้อและวิทยาการระบาด คณะสาธารณสุขศาสตร์.

Swearer M., Susan, Espelage L., Dorothy and Napolitano A., Scott. (2009). *Bullying Prevention and Intervention: Realistic Strategies for Schools*. New York: Guilford Press

WHO. *Thailand 2015 Global School Based Student Health Survey*. Bangkok : World Health Organization, Thailand Country Office, 2017.